

men društva je bil, dobre spise in knjige med ljudstvom razširjati ter razširjanje slabih spisov zavirati, kot eno glavnih sredstev za doseg tega cilja pa je društveni program predvideval ustanovitev lastne tiskarne. Bil je to isti cilj, kakor so ga prav takrat zasledovali tudi izdajatelji »Slovenskega naroda« in ga kmalu nato z ustanovitvijo Skazove tiskarne tudi dosegli. Poleg tega doseči in vzdrževati v Mariboru še eno slovensko tiskarno, je bilo v takratnih razmerah nemogoče. Tako Katoliškemu tiskovnemu društvu ni preostajalo drugega, kot da se ali lastni tiskarni — vsaj zaenkrat — odreče, ali pa skuša priti do nje na ta način, da odkupi že koncesijonirano (in kmalu nato tudi dejansko ustanovljeno) Skazovo tiskarno.

Poskušalo je najprej to slednja. Že par dni po ustanovitvi društva, na drugi odborovi seji 18. aprila 1871, je Franc Kosar (takratni podpredsednik) predlagal, naj bi društvo skušalo prevzeti »tiskarnico, ktera se v Mariboru snuje, in naj z dotičnimi osebami v dogovore stopi«. Ti dogovori pa niso imeli uspeha, ker so zahteve, ki so jih stavili snovatelji tiskarne, bile previsoke. Zahtevali so skupno 20.270 gld., od česar bi bilo treba 9400 gld. plačati do dne 1. decembra 1871, vse ostalo pa v teku enega leta. S takimi vsotami pa društvo ni razpolagalo, kajti kljub razmeroma lepemu odzivu, ki ga je našlo zlasti med duhovščino, je do konca leta v najboljšem slučaju moglo računati kvečjemu na približno 2600 gld. razpoložljivega imetja. Radi istih težkoč se je namera izjalovila tudi par mesecev pozneje, ko se je na seji 27. julija 1871 še enkrat sklenilo, stopiti z lastniki tiskarne v pogajanja; tudi tokrat ni prišlo do nakupa, ker so društvena sredstva bila za to preskromna. Po teh neuspelih poskusih je Katoliško tiskovno društvo misel na lastno tiskarno zaenkrat opustilo in jo skoraj za poldrugo desetletje črtalo iz svojega programa. Pač pa svojih izdanj ni več dalo tiskati pri Janschitzu, ampak se preselilo z njimi v slovensko tiskarno.

Razni lastniki slovenske tiskarne.

Ta je med tem ponovno menjavala lastnike. Na mesto prvotne komanditne družbe je v februarju 1872 stopila delniška družba Narodna

tiskarna, ki je čel tiskarske opreme prenesta v Ljubljano preostanek pa vodila v Mariboru kot podružnico. H koncu novembra leta 1874 je to podružnico kupil profesor Janko Pajk ter jo v maju 1877 preselil v Slovensko ulico št. 2 (v hišo, v kateri se nahaja sedaj kavarna »Astoria«); a tiskarna je le slabo uspevala in končno v oktobru 1879 bila na javni dražbi prodana. Kupil jo je tiskar Janez Leon iz Celovca, ki jo je kmalu nato preselil v Strossmayerjevo ulico št. 5. Ko je v februarju 1883 Leon umrl, je podjetje prevzela njegova vdova Marija, vodil pa ga je sprva Dragotin Lorenc, a od avgusta 1883 naprej Lavoslav Kordeš.

Čprav so te pogoste izpremembe Katoliškemu tiskovnemu društvu ponovno nudile možnost, da znova poskusi z nakupom tiskarne, tega vendarle ni storilo. Niti leta 1879, ko je Pajkova tiskarna bila sodnijsko cenjena samo na 4936 gld., ugodne prilike ni izrabilo, ampak je pustilo, da je tiskarno za le malo zvišano ceno 5123 gld. kupil tujec Leon. Očividno svojega gmotnega položaja za tako nalogo še vedno ni smatralo za dovolj trdnega.

Boj za lastno tiskarno.

Da je kljub temu končno vendarle začelo misliti na ustanovitev lastne tiskarne, za to so zunanji povod dale razmere, ki so nastale v Leonovi tiskarni po lastnikovi smrti, ko je podjetje vodil Kordeš. Že na odborovi seji Katoliškega tiskovnega društva 5. decembra leta 1883 so se pojavile pritožbe, da je tiskarna postala draga, obenem pa da je tudi slabo urejena in osebje v njej nezanesljivo; kot rešitev iz nevdržnih razmer je predlagal takratni predsednik društva dr. Ivan Križanič, naj bi se »Slovenski gospodar« — društveno glasilo — preselil v Ljubljano, kar pa je odbor odklonil. Pravilnejša in za bodočnost brez dvoma plodnejša je bila rešitev, ki se je zanjo odločil odbor eno leto pozneje: na seji 3. dec. 1884 je dr. Križanič poročal, da želijo nekateri narodnjaki, naj bi si Katoliško tiskovno društvo oskrbele koncesijo za lastno tiskarno, v kateri bi se tiskali »Slovenski gospodar«, »Südsteirische Post« ter »Popotnik« — in odborniki so predlog soglasno odobrili. Skoraj gotovo je na ta sklep razen želje po boljši tis-

karni vplival tudi vzgled, ki so ga dobro leto prej dali konservativni Slovenci na Kranjskem, ko so ustanovili Katoliško tiskarno v Ljubljani.

V prošnji za koncesijo, ki jo je vložilo društvo 7. januarja 1885 (podpisana sta predsednik dr. Ivan Križanič in blagajnik dr. Ivan Mlakar), se v utemeljitev navaja sledeče: Zadnje čase so se v tiskarni Leonove vdove, v kateri se tiska društveno glasilo, pojavile razne pomanjkljivosti, radi katerih je društvu — prav tako pa tudi drugemu občinstvu s sorodnimi tendencami — popolnoma nemogoče, da bi se iste tiskarne posluževalo še v bodoče. Oseba, ki ji je poverjeno vodstvo, je za ta posej nesposobna; črke in stroji so skrajno obrabljeni in bilo bi jih treba v kratkem obnoviti — lastnica pa tega ne zmore. Tiskarna Janschitz, druga v Mariboru, za konservativce in Slovence ne prihaja v poštev, ker tiska za nemško liberalno stranko in je popolnoma pod njenim vplivom. Ker velja isto tudi o Rakuschevi tiskarni v Celju, Slovenci na Sp. Štajerskem nimajo druge tiskarne, ko slabo opremljeno Leonovo. Zato se je Katoliško tiskovno društvo odločilo, ustanoviti lastno tiskarno, in prosi v ta namen za koncesijo.

Mariborski mestni svet.

Prošnjo je mestni svet v Mariboru 31. januarja 1885 opremil z neobičajno ostro izjavo, ki je izraz očite mržnje in borbe proti napredovanju slovenstva ter značilno kaže, do kakke napetosti se je stopnjevalo v tej dobi narodno nasprotstvo v Mariboru. Kakor v podobnih slučajih, ko je šlo za slovensko tiskarno, že večkrat prej, izjavlja mestni svet tudi tokrat, da nove tiskarne v Mariboru niti najmanj ni treba, ker popolnoma zadoščata že obstoječi tiskarni (Janschitzova in Leonova), tako potrebam mesta kakor tudi okolice. Očitki Katoliškega tiskovnega društva glede nerednosti v Leonovi tiskarni po mnenju mestnega sveta sploh niso utemeljeni. Do nesoglasij s tiskarno prihaja dejansko zato, ker sili društvo v tiskarni uslužbene stavce, da fungirajo kot odgovorni uredniki »Slovenskega gospodarja«; odkar pa so ti (z »razpitiim« drjem Gregorčcem vred, ki je duša vsega podjetja!) bili parkrat kaznovani, se vsakdo bra-

Podlistek.

Januš Golec:

Vesele ure v tiskarni.

V kali udušeno gibanje.

V predvojnih letih 1906, 7, 9 ter 10 se je močno razširila abstinenčna struja iz Kranjske tudi po mestih Sp. Štajerske. V Mariboru so bili v abstinenčni tako daleč, da je obstojal pripravljalni odbor s predsednikom, tajnikom ter odborniki. Delovala je resna priprava za osnovanje močne protialkoholne organizacije.

Tajnik pripravljalnega odbora je bil najstarejši član uredništva v Cirilovi tiskarni, g. Lojze.

Urednik pri političnem tedniku in res pravi abstinent bi bil v predvojni dobi na Slovenskem Štajerskem bela vrana. Je že uredniški posel tak, da mora človek nehoče večkrat prijeti za kupico.

G. Lojze ni čutil sam potrebe, da bi bil tiščal in se urival med abstinente, pač pa njegova bolj stroga žena, kateri bi bil dobrodošel: Lojze — na-

sprotnik alkohola. Boljša polovica je vpisala svojega moža v družbo treznosti.

Pri pogledu na Lojzetov poklic je zahteval pripravljalni odbor njegovo pomaknitev na odlično — tajniško mesto.

Dobri Lojze ni bil prepričan član protialkoholne bratovščine in se je tolažil, da bo vztrajal ženi in g. predsedniku na ljubo le do ustanovnega občnega zbera, ki se je itak moral vršiti pred Novim letom.

Kronika Tiskarne sv. Cirila sicer molči o delovanju g. Lojzeta v dostojanstvu tajnika abstinenčnih pripravnikov, hrani pa ustno izročilo njegovo slovo od bratov in sester tolikanj priporočljivega treznostnega gibanja.

Ustanovni občni zbor.

Priprave za ustanovitev abstinenčne organizacije so napredovale v toliko, da je sklical gosp. predsednik ustanovni občni zbor v malo dvorano mariborskega Narodnega doma.

V predvojni dobi so imeli prvaki bivše SLS v Narodnem domu svojo posebno klubovo sobo, v kateri sta bila pogosta gosta Lojzetova stanov-

Najstarejši tehnični sodelavci v Cirilovi tiskarni.

Leo Brože.

Anton Leo Brože se je rodil 11. III. 1857 v Konjicah. Leta 1872 je stopil v tiskarno Skaza in drug, današnje tiskarno sv. Cirila, v uk, kjer je ostal do 1. 1877. Za tem je po tedajnem običaju potoval in prišel nazaj v tiskarno l. 1880. Postal je tehnični vodja tiskarne in je vršil to službo do 18. III. 1927, ko se je umaknil v zasluženo starostni odpočitek na svojo posest v Mejni ulici v Mariboru.

Boštjan Ferk.

Boštjan Ferk se je rodil 19. I. 1859 v Cirilovcah pri Pragerskem. Učno dobo za črkostavca je pričel leta

stanovanjsko poslopje nenadoma v pla-
menih. Domači so se zbudili pravočas-
no, pobegnili iz hiše in ženske so spravi-
le tudi deco k sosedu. Mati otrok je
hotela rešiti iz malega hleva še kožo,
kar ji je tudi uspelo. Ko je tekla proti
gorečemu poslopju, je stekel za njo tri-
letni Jožek, ki je mislil, da je mati v
hiši. Naenkrat je bil malček v notraj-
nosti od vseh strani goreče hiše in niko-
do mu ni mogel več na pomoč. Skuša-
li so ga rešiti skozi okno z drogom, pa
se je strop prehitro udal, pokopal fan-
teka in izkopal so izpod pogorišča po-
znejše zogljenelo trupelce.

Udar strele. Dne 5. septembra je uda-
rila strela v hlev posestnika Franca
Flisa, po domače Kurjeka, v Dobriški
vasi na Prihovi. Zgorel je hlev, krma
in razni poljedelski stroji, rešili so pa
živino in svinje.

Skedenj je zgorel na Cvenu pri Lju-
tomeru posestniku Branku Puconji.
Zgorelo je tudi precej sena in slame.

Nenadna smrt očeta osmih otrok. V
premogovniku v Velenju se je zgodila
smrtna nesreča, ki je zahtevala življe-
nje 45letnega rudarja Martina Pestot-
nik. Podal se je v rov, da bi odstranil
že slabe podpore in jih nadomestil z
novimi. Podrl je preveč podpornikov
naenkrat. Vsula se je nanj plast pre-
moga, ki mu je zlomila tilnik in je bil
takoj mrtev. Smrtno ponesrečeni je bil
star 45 let, 16 let uslužben v rudniku
ter zapušča ženo in osem nepreskrblje-
nih otrok.

Nesreča z najdeno lovsko patrono. V
Županjih njiyah pri Kamniku je našel
devetletni Mirko Golob na poti iz šole
polno lovsko patrono. Doma je porinil
naboj v očetovo lovsko puško in po
otroški neprevidnosti sprožil orožje.
Naboj je slučajno smrtno zadell njego-
vo dveletno sestrico Marijo, ki se je ig-
rala blizu brata.

**Velik požar v papirnici v Vevčah pri
Ljubljani.** V papirnici v Vevčah so ime-
li dne 7. septembra hud požar, ki je
uničil 1200 kv. m strehe in del poslop-
ja, ki je dolg 45 m in širok 25 m. Ško-
da znaša 500.000 Din.

Kozolec je pogorel v Megojnicah pri
Grižah posestniku Jakobu Kloarju
vsled v noči podtaknjenega ognja.

Smrtna nesreča otroka. V Križevski
vasi pri Metliki je smrtno povozil vlak
devetletnega otroka g. Cajnarja.

Avtomobilska nesreča. Po glavni ce-
sti iz Stične proti Višnji gori je peljal
voznik visoko naložen voz lanišča. Za-
daj so se mu obešali na voz otroci in on
tega ni videl. V vasi Draga mu je pri-
peljal nasproti avtomobil trgovskega
zastopnika iz Ljubljane. Nenadno sta
skočila dva otroka od voza, bila na sre-
dini ceste in ju je podrl avto. Štiriletni
Rudolf Miklič, sin progovnega čuvaja,
je bil takoj mrtev. Triletni Bogomir
Vahčič, sin progovnega delavca, je do-
bil hude poškodbe in ga je prepeljal
avtomobilist v bolnico v Ljubljano.

Strašen vihar v Ameriki. Dne 4. sep-
tembra je doživel severnoameriški pol-
otok Florida, na katerem prebivajo v
prekrasnih vilah ameriški bogataši,
grozno opustošenje viharja ali tornada.
Nesreča je zahtevala nad 700 mrtvih.
Cele vasi je odnesel tornado, ki je div-

jal s hitrostjo 160 km. Pomožni vlak,
ki je brzel na pomoč, je odnesel vihar
v morje. Popolnoma je porušeno voja-
ško letališče z letali.

Razne novice.

**Blagoslovitev nove zastave »Jadran-
ske straže« v Ljubljani.** Na rojstni dan
N. V. kralja Petra II. dne 6. septembra,
katerega so slavili z vsemi pristržnimi
slovesnostmi po vsej državi, se je vršil
v Ljubljani kongres Jadranske straže.
Ob tej priliki je slovesno blagoslovil
novo zastavo Jadranske straže vladika
dr. Gregor Rožman. Zastava je darilo
kralja.

Naš lepi Pankracij dobiva novo lice. Raz-
gledni stolp se zida v polnem obsegu. Vsa de-
la bodo do nedelje kvaterne v septembru toli-
ko dovršena, da se bo takrat vršila slovesna
blagoslovitev. Proračun je mnogo preizek, a
naša blagohotna javnost bo to razumela in bo
primerno pomagala!

Za romarje je vse dobro! Tako se gla-
si star pregovor, katerega izrabljajo na
romarskih shodih nekateri mesarji in
krčmarji. V zadnjem času se je razpa-
la po božjepotih v Dravski dolini ne-
lopustna razvada, da krmijo uboge ro-
marske pare razni ljudje s konjskimi
klobasami po najnižji ceni. Prodaja
konjskih klobas je dovoljena, če n. pr.
kak zasebnik iz Puščave ali Ruš naro-
či pri mariborskem konjskem kloba-
sarju toliko in toliko komadov klobas
za lastno uporabo. Slobodno jih povži-
je na svojem domu, ne sme jih pa na-
prej prodajati in najmanj pa krošnja-
riti z njimi med romarji! Vsakdo si
lahko predstavlja, kako je meso, kate-
rega natlačijo v konjske klobase in pro-
dajajo to robo pod zdravstvenim nad-
zorstvom po mestu! Sam Bog pa zna,
kaj roma iz konjske klobase v romar-
jev želodec kje na podeželski božji po-
ti, kjer se vrši prodaja klobas brez vsa-
kega nadzorstva in brez poznejše mo-
rebitne odgovornosti. Oblast se bo mo-
rala tudi za to pobrigati, da bi naj da-
nes ne veljal več pregovor, da je za ro-
marje vse dobro. Če ne bo zaleglo to
svarilo, bodemo prišli na dan z imeni
krajev in prodajalcev, ki zlorabljajo
romarsko skromnost.

**Drava je naplavila na Bregu pri Ptuj-
ju** moško truplo, ki je bilo več dni v
vodi. Po dokumentih katere so našli
pri naplavljenecu, so dognali, da gre za
črkostavca Stanka Uršiča iz Krčevine
pri Mariboru, ki je sam skočil v Dravo
v Mariboru.

Mestni svet velike celjske občine. —
Smo že poročali, da ste se združili me-
stna in okoliška celjska občina. Župan
povečane občine je g. Mihelčič in dne
6. septembra je bil imenovan od ban-
ske uprave tudi novi mestni svet.

Nova Putnikova podružnica v Dravogradu.
Neumorno delavna Tujskoprometna Zveza je
otvorila v Dravogradu, hotel Komauer, samo
nekaj korakov od postaje in od dravskega
mosta, svojo sedmo podružnico, ki bo služila
vsem potnikom, ki pridejo v našo državo z za-
pada, z vsemi nasveti. Čestitamo naši Zvezi
k temu novemu pionirskemu delu najsrčneje-
še, posebno pa še njeremu ravnatelju g. Loo-
su, ki si je pridobil za tak napredek največ
zaslug!

Slovenske gorice v fotografiji. Prejeli smo
izredno lepe posnetke sledečih krajev: Sveti
Miklavž pri Ormožu, Sv. Jakob v Slov. gori-
cah, Sv. Trojica v Slov. goricah, Sv. Jurij v
Slov. gor., Sv. Andraž v Slov. gor., Svetinje,
Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Tomaž v Slov.
gor., Sv. Bolfenk na Kogu, Sv. Anton v Slov.
gor., Velika Nedelja, Kapela. Oglasite se, kjer
potrebujete v teh krajih razglednice, navadne
ali fotorazglednice, od 100 komadov dalje vam
jih nabavimo. Vprašajte za ceno! — Tiskarna
sv. Cirila v Mariboru.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49,
telefon 23—58. Najmodernejše urejen za ope-
racije. Najnovejši zdravlilni aparati. Vodja
Specialist za kirurgijo dr. Černič. Prosta iz-
bira zdravnikov.

Obžalovanja vredni slučaji.

Surcvošt brez primere. Znana je pri-
povedka o tolovaju, ki je stal pod vis-
licami in so mu izpolnili zadnjo željo,
da lahko še objame svojo mater. Ko je
to storil, je mati kriknila na ves glas,
ker ji je sin odgriznil nos z izjavo, da
je to storil radi tega, ker ga ni posva-
rila in kaznovala, ko je prvič prinesel
domov ukradeno šivanko. Nekaj podo-
bnega se je odigralo v Mariboru med
73letno Rozo Cotič in njenim 52letnim
sinom Alfredom, ki je hotel materi iz-
trgati ročno torbico. V trenutku, ko se
je starica sklonila, jo je sin ugriznil v
obraz, ji odgriznil nos ter ga izpljunil

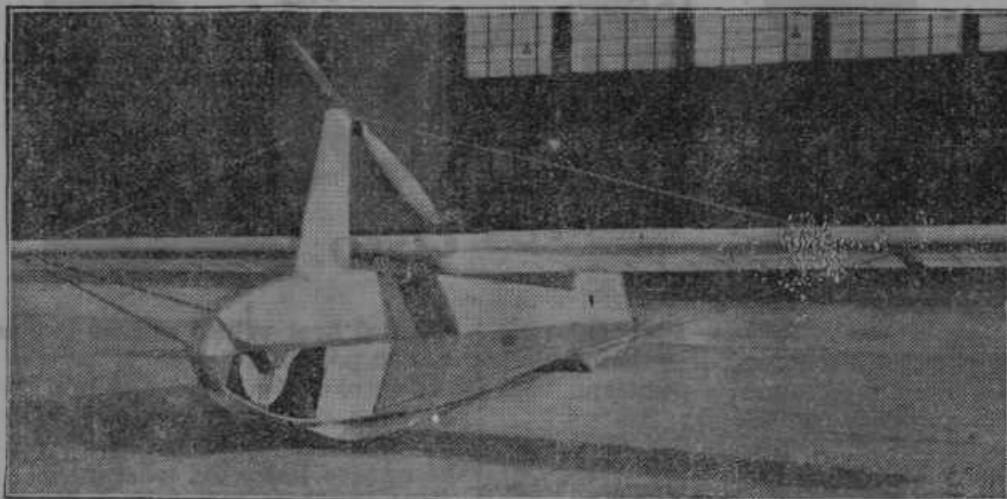
Ptuščani!

Ptuj in okolica kupuje šolske po-
trebščine v knjigarni Tiskarne
sv. Cirila, Slovenski trg 7.

Tiskarna sv. Cirila.

Na stražnici je povedal, da se je maščeval nad materjo, ker mu ni hotela dati denarja. Surovi sin je znan postopač in baje tudi ni povsem pri pameti.

Pod vlak. Dne 3. septembra se je vrigel pod koroški osebni vlak pri gozdu v Studencih pri Mariboru 20letni krojaški pomočnik Viljem Glaser. Loko-

Prvo letalo na pogon z nogami brez motorja. Na tem letalu je preletel Nemeec Dünneil razdaljo 235 m 1 m visoko.

Obrazi iz Abesinije. Od leve na desno: abesinski nosač, star bojevnik in učitelj.

Mussolini po prevzemu poveljstva nad velikimi italijanskimi manevri na Tirolskem.

Desno:

Take topove posedajo v Ameriki za ob rambo obale,

Zdravo žetev in večje pridelke
dosežete z desinfekcijo semena s

Ceretan-om

univerzalnim sredstvom za opravljanje semen

Zahtevajte prospekte od

„JUGEFA“ K. D.
Zagreb, Preradovičeva ul. 16
Oddelek za zaščito rastlin

Tretji sin angleškega kralja se je zaročil s hčerko znamenitega angleškega vojvode. Zaročenki je ime Alice.

motiva mu je odtrgala roko in nogo, ga vlekla nekaj časa seboj in ga odvrгла čisto razmesarjenega. Vzrok groznega samomora je jetika.

Beg dveh mladih iz življenja. Na nji-vi v koruzi ob Spodnje Radvanjski ce-sti pri Mariboru so našli trupli 25let-nega delavca Rudolfa Ogrizeka in 17-letne Zite Lobnik iz Nove vasi. Blizu Ogrizeka so našli samokres in poslovil-ni pismi z obvestilom, da sta si vzela življenje v noči radi nesrečne ljubezni.

Otavo so mu ukradli. V Šetarovi pri Št. Lenartu v Slov. goricah so neznan-ci v noči odpeljali s travnika v plaste zloženo otavo posestniku Jožefu Sene-koviču.

Umor gozdarja pred sodniki. Dne 3. septembra sta se zagovarjala pred sod-niki v Celju 19letni hlapec Aleš Molič-nik iz Podveže pri Lučah in 19letni po-sestnikov sin Alojzij Robnik iz Podve-lovljaka. Letos dne 5. maja okrog pol štirih zjutraj je ustrelil Moličnik na Planici pri Lučah kot divji lovec lov-skega čuvaja Emila Krištofa. Zadel ga je v srce. Moličnik in Robnik sta bila skupno obtožena, da sta odstrelila div-jega petelina. Moličnik sam pa premiš-ljenega umora. Aleš Moličnik je bil ob-sojen na šest let ječe ter na plačilo po-grebnine, odškodnine vdovi in rente. Robnik je bil obsojen na 3 mesečni za-por, katerega je preстал v preiskavi.

Stroga obsodba mladoletnega zločin-ca. Dne 4. septembra je dal odgovor pred mariborskimi sodniki 18letni fant iz Prekmurja radi poskusa roparskega umora. Dne 26. maja je prišel obdolže-ni na dom prevzitarice Julijane Tem-ljin v Šalamencih. Povedal je, da ji je prišel vrniti 30 Din, katere mu je bila posodila, a nima drobiža in mu naj menja stotak. Temljinova je rekla, da nima doma denarja, pač pa bo šla k sosedu in bo menjala tamkaj. Kakor hitro je vstala, jo je zagrabil, vrgel na tla in jo je pričel daviti. Napadena je kričala na pomoč in so njene obupne klice čuli sosedi. Predno je dospela po-

moč, je napadalec zginil. Skril se je pred zasledovanjem v Avstrijo. Ker ni dobil v tujini dela, se je vrnil in se je javil sam sodišču v Murski Soboti. Priznal je, da je napadel Temljinovo z namenom, da jo zadavi in oropa. Ob-sojen je bil na pet let robije.

Vlom v poštni urad. Na Igu pri Ljub-ljani je bilo vlomljeno v poštni urad. Neznanci so razbili železne križe na oknu urada in so blagajno odprli s po-močjo takozvane svinjske noge. Odne-sli so 1600 Din gotovine in niso zapu-stili nobenih prstnih odtisov.

Vse obsodbe vreden slučaj. Hči ubila lastno mater. Že v zadnji številki smo poročali, kako so našli v Zapotoku pri Turjaku ubito 60letno kočarico Marijo Vođe. Sodna komisija je dognala, da je dobila s polenom sedem silnih udar-cov po glavi na levo stran čela in na desno sence tako, da so bile kosti zdro-bljene in so izstopili možgani. Manjše poškodbe in potplutbe kažejo, da se je starka v obupu branila. Ubijalka last-ne matere je 19letna hčerka Amalija. Z materjo sta prebivali v skupni koči. Prepripi so bili med materjo in hčerjo na dnevnem redu. Amalija je sovražila mater, ker ji je bila ta na potu radi mo-žitve z 21letnim fantom.

*

Slovenska Krajina.

Veliki politiki. Gospodje v naši krajini so postali veliki politiki. Jezenarji se bojijo pre-več samouprave, o kateri se nekaj šušlja v Beogradu. češ, to ne bo nič kaj prida, ker bo-mo tako imeli preveč blizu nadzorstvene or-gane, preveč nas bodo poznali iz Ljubljane in ne bomo mogli uganjati tako prosto svojih nacionalističnih in naciprednjaških sleparij. Nositelji mačje ideje govorijo o tem, kako bi se samo z Mačkovo politiko rešili Srbov in po-stali — Slovenci seveda — Hrvati. Pa še ene imamo, ki hočejo biti neodvisni in graditi mi-mo vseh strank in programov na osebah. Ho-čejo voliti v bodoče samo osebe, ne stranke, ne torej političnih poslancev v parlament s pro-

gramom in skupno močjo, ampak osebe z mir-no vestjo sicer, pa brez programa. Tako mo-drujejo troperesni veliki politiki. Mi preprosti ljudje pa si mislimo svoje. Mi bomo pa volili poslance stranke, ki nam je vrnila svobodo, ki hoče ohraniti našo Jugoslavijo in nam s samoupravo dati, da bomo s svojim delom in svojim denarjem doma gospodarili. Zvesti svoji veri bomo sledili našim slovenskim ter krščanskim voditeljem še dalje, kakor smo jim bili zvesti do danes.

Turnišče. Dne 15. avgusta se je vršilo žeg-nanje pri nas. Kljub slabemu vremenu je pri-šlo mnogo ljudi na to žegnanje in tudi veliko duhovnikov. Vlč. g. dekan in župnik Ivan Je-rič je nameraval ta dan blagosloviti na novo poslikano cerkev turniško, kar se pa ni zgo-dilo, ker cerkev še ni bila popolnoma posli-kana in dovršena z vsemi slikarskimi deli. Pač pa se je vršila blagoslopitev poslikane cerkve dne 1. septembra. — Turniški gasilci so po vzgledu drugih gasilskih društev imeli velike gasilske vaje. Te vaje so dobro uspele in moramo gasilcem kakor njihovemu povelj-niku g. Gjörköšu samo čestitati.

Bogojina. Dne 1. septembra je bilo pri nas žegnanje, ki je najtepeše uspelo. Pridigoval je vlč. g. dr. Kelenc, ravnatelj dijaškega konvik-ta »Martinišče« v Soboti. Izredno lepo se nam zdi, da ta dan ni bilo nobene veselice in tako nobenega prepira.

Ivanjci. Dne 31. avgusta ponoči so neznanl zlikovci odnesli enemu kmetu 56 litrov vina in 5 steklenic žganja in več kokoši. Zdi se pa nam potrebno pripomniti, da se take reči vr-šijo le pred kakim žegnanjem, zato bi bilo potrebno, da ljudje vedno nekoliko popazijo na svoje domove, da se ne bodo vršile te res tako pogoste tatvine.

Krajna. Grofica E. Balhyany, lastnica po-lanske pristave, je že dalje časa opazovala tat-vino perila, jedilnega pribora, kokoši in dru-gih reči. Slednjič se je posrečilo orožnikom iz Tišine izslediti tatu. Blago je bilo zaplenjeno kljub temu, da je tat že večino reči odprodal različnim osebam.

Gornja Lendava. Nov gasilski dom smo do-bili. Kmalu bo pod streho. Kar nadstropje bo-mo imeli v novem domu, kjer bo društvena soba. V veliki meri gre zasluga za novi dom

Odreni mongolski knez.

V praškem muzeju je obiskovalcem na vpogled koža mongolskega kneza, ki je raz-peta na okvir in jo je prinesel iz Sibirije če-ški legijonar. Iz razpe-te kože je razvidna ve-likost in obseg njenega nosilca. Nič ne manjka, niti en las in nohet ne. Glava je tako ustroje-na, da spoznamo njeno mongolsko obliko. Koži je priložen dokument, iz katerega je razvid-no, da je mongolski knez Dšalam iz sibir-sko-ruske obmejne gu-bernije Banaul pustil odreti kožo svojemu sorodniku Chaisnaa v navzočnosti njegove matere. Strašno poro-čilo izvira od kozaške-ga hetmana Bulatova,

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Franc se je naslonil na prijatelja.

Orjak je dvignil ogromno pest.

»Jackoway (žena) brez drv! Jackoway brez kuriva!«

Nato mu je zastal glas v grlu.

Še severni veter je stokal preko temnih smrek in jadikoval: Zastonj dolgo trajna pot z vsemi se-vernimi nevarnostmi in grozotami! Indijanci pač čuvajo z bistrim očesom in z neusmiljeno mašče-valno roko zadnje preostanke svete jim govede — bizam volov!

Nemec Gruber in Amerikanec Lavison sta se vrnila srečno nazaj v pazniško službo v Yellow-stone park skoro ob meji Kanade in Združenih držav. Pri kočuri od Indijancev iz maščevanja poklanim bizam-teletom sta odrla kožo in jo po-kazala upravljelstvu parka ter dokazala, da sta že bila za las na cilju s poverjeno jima najtežjo

9 nalogo, a so jima izmaknili lavoriko zmage maščevalni rdečkarji. Uprava parka je morala uvi-deti, da ne gre za kake pustolovske izmišljotine, ampak za doživljaje najresnejšega značaja, ki bi bili rodili popolen uspeh, če bi ne bili posegli In-dijanci vmes.

Na skrajnem severu prebite neštete težave in smrtne nevarnosti so Nemca in Amerikanca to-likanj navezale enega na drugega, da sta si pri-segla neločljivo prijateljstvo. Radi sklepa to-varištva jima je odkazala uprava skupen delo-krog na severu parka, skupen stan ter skupno življenje med divjino, katere sta bila več nego do-voľj vajena.

Po končanih opravkih na upravi sta se na-selila v prejšnjem Gruberjevem taborišču. Skle-nila sta ga povečati in razširiti. Kmalu po vrnitvi sta prišla v stik z ostalimi čuvaji. Zaupali so jima presneto pretresljivi dve skrivnosti, kateri sta se odigrali baš v njuni odsotnosti pred Gruberjevim stanom.

Po odhodu Franca na sever nad bizam-go-vedo sta ga nadomestila v čuvajski službi dva to-variša. Enega za drugim so našli ne daleč proč